

Spisovatel Zdeněk Šmíd na karlovarské premiéře dramatisace svých balad

RECENZE/Vzniklo představení, které divákům zprostředkuje všechny hodnoty předlohy a přidá k nim ještě něco navíc - dramatickosti, jevištní poezii a dokonce humor

■ ANNA FIDLEROVÁ

Nepočítáme-li román Cejch, který patří k vrcholům české prózy začátkem devadesátých let, je nejvýznamnější knihou Zdeňka Šmída soubor baladických příběhů nazvaný Trojí čas hor (Západočeské nakladatelství 1981). Autor v něm před téměř dvaceti lety reagoval na citlivé téma soužití obyvatel našich pohraničních hor, v daném případě Šumavy, které od dob historických přetrvává po naše dny.

Dvě z těchto novel, Pověst o Hanesu Gruberovi a Baladu o Katarině, si vybralo karlovarské Divadlo Dagmar (dramaturgie Anna Franková) k jevištnímu ztvárnění jako první

premiéru v nové sezoně. Za režijní spolupráce Anny Ratajské a v podání Hany Frankové a Kateřiny Petrové vzniklo představení, které divákovi zprostředkuje všechny hodnoty předlohy a navíc k nim přidává dramatickosti, jevištní poezii a dokonce humor.

Ten je naštěstí odvažován na lékárnických vážkách, takže nemůže setřít syrovou pravdu života horalů a tuláků, ani jedinečný obraz drsně krásné přírody. Naplno zde také vynívá spalující moc lásky, lásky vášnivé, ničivé a sebezníčující, která se v rozhodujících chvílích stává neovladatelnou silou.

Příběhy německého dřevorubce a krásné cikánečky Ka-

tariny dostávají v naší době ještě další rozměr. Autor jako by už před dvaceti lety jasnou otázkou předjal palčivé otázky, které hýbou i naší společností. To, co bylo kdysi přirozené a samozřejmé, se najednou stává problémem.

Jako bychom zapomněli, že v pohraničních horách žili od pradávna v naprosté pohodě a pospolitosti lidé, jejichž mateřštinou byla vedle češtiny i němčina (nebo spíše němčina a čeština), že po zaprášených a blátivých cestách táhli se svými koníky synové a dcery Romů, jejichž bída byla na rozdíl od té gádžovské jen materiální.

Takto pojatá historie našich pohraničních hor přináší pak vedle divadelních zážitků i

nutnou sebereflexi, k níž přispívá i výprava (Dáša Nesvedová a Jiří Hnilička) a sugestivní hudba Lumíra Olšovského. Premiéře byl přítomen i autor, který se už dávno stal pro Divadlo Dagmar kmenovým.

Z jeho knihy Strašidla a krásné panny už uvedlo v roce 1995 dramatisaci Mezi dvojím zasyčením kosy a o dva roky později Mezipřistání na Andělské hoře. Pamětníkům je pak určena poznámka v programu, že současná inscenace je věnována vzpomínce na herečku Alici Hašovou, která studovala roli Katariny před svou tragickou smrtí v roce 1988.

Autorka je spolupracovnicí redakce